

Markovits Pál Munkahelyi Igazolványa

A Phylaxia Oltóanyaggyár igazolványa 1966-ból, amelyből látható, hogy 1951-től dolgoztam ott, és hogy osztályvezetői besorolásban voltam. A Phylaxiába az után kerültem, hogy hazamenekültem Hortobágyról. Doktor Elek Pál, volt egyetemi csoporttársam hívott. Nagyon meglepődtem, hisz nem is álmodtam arról, hogy a Phylaxiában dolgozhatok, hiszen tíz évig nem voltam állatorvosi állásban sem. Háború volt, és utána mindenféle mással foglalkoztam. Jó lett volna eltölteni egy évet az állatorvosi egyetemen, hogy felfrissítsem a tudásomat, de nem olyanok voltak a viszonyok. 1951-től 1967-ig dolgoztam itt. Doktor Elek Pál olyan embereket vett föl, akikről hitte, hogy tehetségesek, de 'problémásaknak' tűnhetnek a pártvezetők szemében. Nem csoda, hogy később kivándorolt Ausztráliába. Sajnos úgy tűnik, azóta sem változtak a dolgok. Lehet, hogy hivatalosan igen, de ha az emberi viszonyok oldaláról vizsgáljuk, akkor elkésérítő a helyzet. Mindegy. Lényeg, hogy akkoriban keresett meg egy Kemény Loránd nevű kutató és Elek Pál. Azt mondták, hogy foglalkozzam azzal a kórokozócsaláddal, amely a báránynak hasmenést, az embernek gázodémát okoz. Megszerveztem az állatorvóosztályt, ahol szérumokat készítettünk. Olyan nagytekintélyű szakemberekkel dolgozhattam együtt, mint Bíró Jenő, aki a bakteriális fertőzések kezeléséhez használatos szérumokat készíttette. Tanulmányokat írtam, és helyettese lettem Bíró Jenőnek, aki nemcsak nemzetközi szakember volt, hanem egy amerikai szérumtermelő céggel is kapcsolatban állt, és gyakorolta a zsidó vallást. A rám bízott osztály sertéspestis-vakcinával foglalkozott. A sertéspestisosztály a Szállás utcában volt. Bár a Kádár korszak előtt is jó termékei voltak, a konszolidáció után lassan, de biztosan a szabadabb gazdálkodás és termelés felé tendáltunk. Mondanom sem kell, megvoltak bizonyos tervgazdálkodási keretek, amelyeket teljesíteni kellett, akárhogy alakult is a helyzet. Persze, ez a teljesítés formális volt. A fazékgyártásban úgy oldották meg, hogy ötvenliteres fazekat gyártottak a kétliteres helyett, mert hamarabb kijött a megadott litermennyiség. Nekünk is megvolt a magunk trükkje, pedig nem voltunk könnyű helyzetben. Az oltóanyag-termelést arra használták föl, hogy a parasztnak ingyen vagy nagyon olcsón adjuk az oltóanyagot. Ennek eredményeképpen a termelési költség sem folyt be. Mindeközben takarmánykeverékeket, és vitaminokat is készítettünk. Ebből származott inkább a bevétel. A szakemberek lelkiismeretes, kiváló dolgozók voltak. A Phylaxiából kétszer voltam tanulmányúton, Kelet- és Nyugat-Németországban, ahol a száj- és körömfájásról tartottak nemzetközi konferenciát. Itt találkoztam egy barátommal, korábbi osztálytársammal, aki 1965-ben meghívott Franciaországba, a száj- és körömfájás intézetbe. Egy évet töltöttem a Párizstól egy órányira lévő, tanyára emlékeztető központban, amely a mezőgazdasági főiskolának is helyet adott.